

Oekraïne zal een kanker zijn voor Europa & Iran een moeras voor de VS

Door Frank , 16 september 2026

Oekraïne zal een kanker zijn voor Europa & Iran een moeras voor de VS

De ineenstorting van de westerse diplomatie

Door Frank Dumon

Het hedendaagse geopolitieke landschap wordt steeds meer bepaald door een reeks elkaar versterkende crises, die elk worden verergerd door een diepgaand falen van het westerse staatsmanschap. Van de slagvelden in Oost-Europa tot de diplomatieke gangen in het Midden-Oosten lijken de Verenigde Staten en hun Europese bondgenoten gevangen in een cyclus van emotionele retoriek, strategische ontkenning en politiek theater. In een recent en onthullend gesprek gaf de voormalige Amerikaanse ambassadeur Chas Freeman een scherpe, ongefilterde beoordeling van drie actuele diplomatieke crises die het Westen momenteel verkeerd aanpakt: de dreigende ineenstorting van Oekraïne, de illusie van Amerikaanse bemiddeling, en het strategische vacuüm rond Iran.

Freemans analyse snijdt door de heersende narratieven van de westerse hoofdsteden heen en biedt een ontnuchterende herinnering dat diplomatie geen luxe

voor vreedstijd is, maar een noodzaak in oorlogstijd. Terwijl de Verenigde Staten blijven optreden als agressor in plaats van als eerlijke makelaar, en terwijl Europa verlamd blijft door een Russophobia die dient als vervanging voor een daadwerkelijke strategie, zijn de gevolgen onmogelijk te negeren.

Oekraïne evolueert niet tot een "heel, vrij en Europees" succesverhaal; het is eerder op weg om een ellendige, corrupte reststaat te worden die zal fungeren als een destabiliserende kanker voor zowel Europa als Rusland. Ondertussen signaleert de afwezigheid van een coherent Amerikaans plan voor Iran, gecombineerd met de stille terugtrekking van de Golfstaten uit de Amerikaanse bescherming, een fundamentele herschikking van de mondiale machtsverhoudingen. Dit artikel onderzoekt deze negen kritieke dimensies van de huidige geopolitieke ontbinding en put uit historisch precedent en diplomatiek realisme om de dringende noodzaak van een terugkeer naar nuchter, technisch staatsmanschap te schetsen.

De implosie van Oekraïne: Van "heel en vrij" naar een revanchistische reststaat

Jarenlang hebben westerse beleidsmakers de illusie verspreid dat Oekraïne op een onvermijdelijk pad is naar een welvarende, democratische hoeksteen van een "heel en vrij" Europa. De realiteit ter plaatse vertelt echter een radicaal ander verhaal. Oekraïne implodeert politiek en verliest beslissend op het slagveld. Het land lijdt onder immense territoriale verliezen, wordt geconfronteerd met een catastrofale winter zonder adequate verwarmingsinfrastructuur, en ziet zijn landbouwexportmogelijkheden ernstig verlamd.

De waarschijnlijke eindtoestand van dit conflict is niet een zegevierend, geïntegreerd Oekraïne, maar een kleinere, verarmde reststaat. Deze verminderde entiteit zal corrupter zijn dan ooit, economisch verwoest, en volledig ongekwificeerd voor lidmaatschap van zowel de Europese Unie als de NAVO. Nog gevaarlijker is dat het

waarschijnlijk zal worden gedomineerd door West-Oekraïense ultra-nationalisten die de realiteit van de nederlaag van hun land zullen weigeren te accepteren. In plaats van te dienen als een constructieve buffer en brug tussen Rusland en de rest van Europa, zal deze reststaat worden gedreven door revanchistisch nationalisme. Het zal een geïnstrumentaliseerde, instabiele entiteit zijn, die voortdurend probeert haar burens terug het conflict in te slepen. Zoals ambassadeur Freeman scherp waarschuwt, zal dit gefragmenteerde Oekraïne, in plaats van een hoeksteen van stabiliteit te zijn, een "kanker voor zowel" Europa als Rusland worden, die instabiliteit, corruptie en onopgeloste wrok zal exporteren voor generaties om te komen.

De mythe van de eerlijke makelaar: Waarom oorlog niet kan bemiddelen

Een fundamenteel principe van

conflictresolutie is dat een medestrijder niet gelijktijdig kan dienen als neutrale bemiddelaar. Toch opereert de huidige Amerikaanse administratie onder de belachelijke aanname dat het vrede kan bemiddelen in een oorlog die het actief aan het stoken is. Washington is geen eerlijke makelaar; het is een directe partij bij het conflict. De Verenigde Staten leveren kritieke inlichtingenondersteuning, faciliteren targeting voor langeafstandsaanvallen, en blijven geavanceerde wapens leveren, waardoor ze een substantieel deel van de oorlogslast delen met Europese bondgenoten.

Deze inherente tegenstrijdigheid werd blootgelegd door de recente, slecht doordachte reizen van figuren als Steve Witkoff en Jared Kushner naar Moskou en Kiev. Deze individuen, die geen officiële diplomatieke bevoegdheid, formele opleiding of diepgaande kennis van het terrein hebben, vertegenwoordigen niets meer dan de persoonlijke cronies van een voormalige president. Hun missie gaat minder over staatsmanschap en meer over politiek theater, een poging om diplomatieke activiteit te veinzen waar die niet echt kan bestaan. Vrede kan niet worden onderhandeld door

ongekwalificeerde gezanten die bezoeken van twee uur brengen. Het vereist aanhoudende, technische en zeer gedetailleerde onderhandelingen uitgevoerd door ervaren professionals. De onderhandelingen in Istanbul van 2022 demonstreerden precies wat mogelijk was wanneer dergelijke technische onderhandelingen konden doorgaan. Dat raamwerk werd gesaboteerd door externe politieke inmenging, met name van figuren als Boris Johnson, en het is sindsdien verworpen en genegeerd. Totdat het Westen erkent dat het geen oorlog kan bemiddelen waar het actief bij betrokken is, zal elk "vredesinitiatief" een holle schijnvertoning blijven.

De imperatief van diplomatie in oorlogstijd: Kanalen open houden

Een van de gevaarlijkste dwalingen van het moderne westerse buitenlandse beleid is het geloof dat diplomatieke betrekkingen moeten worden verbroken tijdens tijden van actief conflict. Contact verbreken is geen strategie; het is een luxe die alleen de dwazen zich kunnen veroorloven. Diplomatie moet juist open blijven wanneer de inzet het hoogst is. Zoals ambassadeur Freeman opmerkt, hebben diplomaten een ethische verantwoordelijkheid om communicatielijnen open te houden en kwesties open te houden voor oplossing met middelen kort van oorlog of schadelijke dwang.

De geschiedenis biedt duidelijke lessen hierover. Tijdens de Chinees-Indiase grensoorlog van 1962, en later tijdens het Chinees-Vietnamese conflict, hield China bewust zijn ambassades open in Delhi en andere hoofdsteden. De Chinezen begrepen een fundamentele geopolitieke waarheid: je kunt een conflict niet managen, laat staan oplossen, als je weigert met je tegenstander te spreken. Diplomatische dialoog is het primaire mechanisme voor het voorkomen van misrekeningen, het managen van escalatie, en het leggen van de grondslag voor de uiteindelijke stopzetting van vijandelijkheden. Een tegenstander zorgeloos beledigen of banden volledig verbreken betekent het opgeven van precies die instrumenten die zijn ontworpen om totale oorlog te voorkomen. De huidige westerse neiging om Rusland diplomatisch te isoleren is geen vertoning van kracht; het is een diepgaand falen van diplomatiek staatsmanschap dat een langer, destructiever conflict garandeert.

Europa's strategisch geheugenverlies en de les van Wenen

Europa's benadering van de Russische Federatie wordt momenteel niet gedicteerd door strategische calculatie, maar door een emotionele en historisch bijziende

Russophobia. Zoals Freeman scherp observeert, Russophobia is geen beleid; het is een vervanging ervoor. Historisch gezien was dit sentiment een zeer effectief instrument van de Britse diplomatie in de 19e eeuw. Door wantrouwen jegens Rusland te kweken, hield Londen met succes het Europese continent verdeeld, waarbij het Pruisen, het Oostenrijkse Keizerrijk en Frankrijk tegen elkaar in balans hield, waardoor werd voorkomen dat één enkele macht de Euraziatische landmassa

Vandaag echter is dit historische

instrument hergebruikt door een continent dat de kernlessen van zijn eigen diplomatieke erfgoed is vergeten. Europeanen hebben geen levensvatbare strategie voor overleving en welvaart zonder Amerikaanse steun, en ze vrezen terecht dat deze steun steeds onbetrouwbaarder wordt. Toch blijven ze, in plaats van een onafhankelijke strategische visie te ontwikkelen, vastzitten in een staat van ontkenning, waarbij ze moralistische platheden over "slechte" tegenstanders napraten terwijl ze de materiële realiteiten van geografie en macht negeren.

De definitieve les van de Europese geschiedenis is dat er geen duurzame vrede op het continent kan zijn zonder de opname van alle Europese grootmachten in een collectieve veiligheidsorde. Na de Napoleontische Oorlogen kozen de architecten van het Congres van Wenen in 1815 er wijselijk voor om een verslagen Frankrijk opnieuw te integreren in de Europese machtsbalans, in plaats van het permanent uit te sluiten. Omgekeerd streefde het Verdrag van Versailles na de Eerste Wereldoorlog een wraakzuchtige en exclusieve vrede na, waarbij bewust zowel een nog steeds machtig Duitsland als de nieuw gevormde Sovjet-Unie werden uitgesloten van de Europese raden. Deze catastrofale fout plaveide direct de weg voor de Tweede Wereldoorlog. Vandaag herhaalt Europa deze fout door te proberen Rusland permanent uit te sluiten van de continentale veiligheidsarchitectuur. Een stabiel, welvarend Europa is onmogelijk zonder een genormaliseerde, wederzijds respectvolle relatie met de Russische Federatie, een realiteit die het huidige Europese leiderschap volkomen onbekwaam lijkt te erkennen.

Israël's disproportionele vergelding en de erosie van de Britse soevereiniteit

De ineenstorting van diplomatieke normen is niet beperkt tot Oost-Europa; het is even duidelijk in het Midden-Oosten, met name in de relatie tussen het Verenigd Koninkrijk en Israël. Onlangs heeft het VK kleine, grotendeels symbolische handelsmaatregelen opgelegd ten bedrage van slechts £14 miljoen per jaar. Als reactie voerde Israël een disproportionele en zeer doordachte diplomatieke vergelding uit. De Israëlische regering heeft effectief het vermogen van het VK om relaties met de Palestijnen te onderhouden stopgezet, door het Britse Consulaat-Generaal in Jeruzalem te sluiten, Britse deelname aan de Internationale Steungroep voor Gaza te blokkeren, en Britse betrokkenheid bij de opleiding van Palestijnse veiligheidsdiensten te stoppen.

Vanuit diplomatiek oogpunt is dit een diepgaande test van soevereiniteit. Israël heeft effectief een veto uitgesproken over het onafhankelijke buitenlandse beleid van het Verenigd Koninkrijk in de regio, door een klein handelsdispuut te exploiteren om een bredere politieke blokkade af te dwingen. De aannahme in Londen lijkt te zijn dat het reciprokeren met equivalente diplomatieke of financiële maatregelen de toorn van de Amerikaanse politieke establishment zou uitlokken, wat zou leiden tot een houding van passieve berusting. Dit is een gevaarlijk precedent. Wanneer een buitenlandse macht de voorwaarden kan dicteren van de diplomatieke engagementen van een soevereine natie door middel van punitieve vergelding, is die natie opgehouden op te treden als een onafhankelijke actor. Een verantwoordelijk buitenlands beleid zou een ferme, reciproke respons eisen, inclusief de potentiële uitzetting van Israëlische diplomaten, om de grenzen van aanvaardbaar staat-tot-staat gedrag te herstellen. Het nalaten hiervan signaleert een verontrustende erosie van de westerse diplomatieke integriteit.

Iran en de illusie van kracht zonder staatsmanschap

De derde grote crisis die door het Westen verkeerd wordt beheerd, is de voortdurende confrontatie met Iran. De heersende aanpak, met name onder invloed van figuren als Donald Trump, wordt gekenmerkt door een volledige afwezigheid van een coherent politiek plan. De strategie valt terug op de willekeurige en grillige toepassing van kracht, opererend onder de waan dat militaire druk alleen gunstige politieke uitkomsten kan opleveren. Zoals de historische geschiedenis consistent aantoont, is kracht zonder een duidelijk politiek doel geen staatsmanschap; het is louter geweld.

De verklaarde doelen van de maximale drukcampagne tegen Iran zijn een ongematigd falen geweest. De doelstelling van regimeverandering is spectaculair averechts uitgekapt. In plaats van gematigde, democratische krachten te versterken, heeft de externe druk het Islamitisch Revolutionair Gardakorps (IRGC) verankerd. Het nieuwe regime is harder, meer militaristisch en minder beperkt door theologische redeneringen dan zijn voorgangers. Bovendien heeft het doel om Iran's nucleaire capaciteiten te ontmantelen precies het tegenovergestelde bereikt. Na getuige te zijn geweest van het lot van leiders die hun afschrikmiddelen hebben opgegeven, en observerend het onvermogen van het Westen om akkoorden af te dwingen, is Iran een krachtige, praktische demonstratie gegeven van de noodzaak van een nucleair afschrikmiddel. De drukcampagne heeft de ontwikkeling van een nucleair apparaat door Iran veel waarschijnlijker gemaakt, niet minder.

In plaats van Iran te verzwakken en te isoleren, hebben het westerse beleid het verankerd, waardoor het zijn invloed kon uitbreiden en kritieke wereldwijde koolwaterstofvoorraden kon afknijpen. Dit heeft direct bijgedragen aan wereldwijde energie- en voedselcrises. Zonder een diplomatieke uitweg of een onderhandeld kader zitten de VS en hun bondgenoten gevangen in een cyclus van zinloze escalatie, waardoor ze hun eigen geloofwaardigheid ondermijnen terwijl ze er niet in slagen een enkel strategisch doel te bereiken.

De strategische autonomie van de Golf: Voorbij Amerikaans beschermheerschap

Terwijl Washington gefixeerd blijft op ineffectieve dwang, herschrijven de naties van de Golf stilletjes maar beslist de regionale veiligheidsarchitectuur. Decennialang werd het Midden-Oosten geregeerd door een beschermheer-cliënt relatie, waarbij de Verenigde Staten (die de rol in 1967 van Groot-Brittannië hadden overgenomen) veiligheid garandeerden in ruil voor strategische compliantie. Dat tijdperk loopt ten einde. Golfstaten, geleid door Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten, hebben een fundamentele waarheid erkend: Amerikaanse militaire bases in de regio dienen niet als een schild; ze fungeren als een magneet voor aanvallen.

Bijgevolg bouwen deze naties actief hun eigen coöperatieve veiligheidsregelingen, waarbij ze zich resoluut verwijderen van onderdanigheid aan Amerikaanse macht. Een primair voorbeeld is de opkomende "**Mecca Defense Agreement**" of alliantie, die streeft naar consolidatie van een strategische relatie tussen Saoedi-Arabië, Pakistan en Turkije. Dit is geen formele, NAVO-stijl alliantie met een verenigd commando, maar eerder een pragmatische, flexibele coalitie ontworpen om zowel een agressief Israël als een assertief Iran in balans te houden.

Dit tripartiete kader is formidabel. Het combineert Pakistan's nucleaire capaciteiten en overvloedige beroepsbevolking, Saoedi-Arabië's financiële middelen, en Turkije's geavanceerde industriële capaciteit en formidabele leger. Het is een duidelijke verwerping van het idee dat de Golf moet vertrouwen op westerse bescherming. Opmerkelijk is dat deze herschikking wordt ondersteund door zowel Rusland als China, omdat het hun belang dient om de Amerikaanse hegemonie in de regio te verminderen. Zelfs Iran, ondanks dat het een doelwit is van deze balansoefening, heeft de verschuiving verwelkomd, erkennend dat een multipolair Midden-Oosten te verkiezen is boven één gedomineerd door een enkele, onvoorspelbare externe macht. De Golfstaten streven naar strategische autonomie, en ze doen dit zonder advies in te winnen bij Washington.

Conclusie: De dringende noodzaak van een terugkeer naar realistisch staatsmanschap

De convergentie van deze crises schetst een somber beeld van het westerse buitenlandse beleid. De Verenigde Staten en hun Europese bondgenoten proberen de geopolitieke realiteiten van de 21e eeuw te managen met een toolkit gedefinieerd door ideologische rigiditeit, historisch geheugenverlies en

emotionele reactiviteit. Het geloof dat Oekraïne onbepaald als proxy kan worden volgehouden, dat Iran zonder diplomatiek kader tot onderwerping kan worden geïntimideerd, en dat de Golfstaten onbepaald een beschermheer zullen tolereren die hen niet kan beschermen, is een gevaarlijke waan.

Ambassadeur Chas Freeman's waarschuwingen dienen als een cruciale correctie op deze heersende waanzin. De weg vooruit ligt niet in het verdubbelen van mislukt beleid of in het vertrouwen op ongekwalificeerde politieke cronies om diplomatieke wonderen te verrichten. Het vereist een terugkeer naar het nuchtere, technische en vaak onglamourieuze werk van traditioneel staatsmanschap. Het vereist de erkenning dat duurzame vrede in Europa de opname van Rusland in een nieuwe veiligheidsarchitectuur noodzakelijk maakt. Het eist dat het Westen zijn rol als medestrijder in Oekraïne erkent en de schijnvertoning van neutrale bemiddeling staakt. Het vereist de moed om diplomatieke kanalen open te houden, zelfs met tegenstanders, en de wijsheid om te begrijpen dat kracht alleen nuttig is wanneer het een duidelijk gedefinieerd politiek doel dient.

Als het Westen deze realiteiten blijft negeren, zal het niet alleen de lopende conflicten verliezen, maar ook zijn geloofwaardigheid en invloed op het wereldtoneel verspelen. Oekraïne zal de kankerachtige reststaat worden die het continent destabiliseert, Iran zal zijn nucleaire ambities versnellen in een vacuüm van diplomatie, en het Midden-Oosten zal zich volledig herschikken zonder westerse input. De tijd voor het oppoetsen van falen en het rebranden van nederlaag is voorbij. De tijd voor realistische, voorzichtige en moedige diplomatie is nu.